

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: oponenta

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): Jaroslav Honzák, DiS.

Název práce: Etika ve filozofii Immanuela Kanta

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Autor v Úvodu charakterizuje cíl své práce slovy „kompilace a zmapování principu Kantovy morální filozofie ve světle racionalistických a empirických úvah a následná komparace principu teorie morálky a politické praxe.“ Formulace „ve světle racionalistických a empirických úvah“ je asi v záměru nadbytečná, v práci se podle mne zásadněji nepromítá; práci samotné to ale nevadí. Autor jinak splnil, co si předsevzal, a napsal velmi pěknou kvalifikační bakalářskou práci.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je náročná, autor vyšel nejen z obtížné primární literatury, ale využil i kvalitní sekundární tituly a články, včetně čtyř cizojazyčných. Práce je ve shodě se záměrem kompilací, ale z obtížné problematiky, kterou autor zvládl velice dobře a s porozuměním. Vlastním psaním, jakož i výběrem a zdařilou kombinací předloh osvědčil porozumění pro myšlenky I. Kanta- a také vlastní schopnost jejich výkladu. V závěrečných částech práce, kde autor využívá sekundární (a to i cizojazyčnou) literaturu k diskusi Kantových stanovisek, možná formuluje částečně i vlastní, samostatnou kritiku Kanta – není totiž z práce jasné, nakolik je ta diskuse jeho a nakolik je cizí. I když se jinak sám o rozvíjení teorie nepokoušel a povětšinou tedy „pouze“ svou prací a svým způsobem naformuloval a předložil výklad problematiky, která je „čtenářům Kanta“ známa, vzhledem k teoretičnosti základních předloh osvědčil porozumění, které je důstojné práci teoretické. Přínosem práce může být nakombinování celé látky do rozsahu BP ve velmi dobré kvalitě i pro případné „nečtenáře Kanta“; v každém případě jí však autor vytrénoval a prokázal své vlastní dovednosti.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úprava práce není úplně ideální, i když je v zásadě dobrá. Jazykový projev je vynikající v tom smyslu, že při výkladu filozoficky značně náročné problematiky, se po drtivou většinu práce, až na ojedinělé výjimky, autorovi podařilo formulovat Kantovu nauku velmi adekvátně, s potřebnou terminologickou přesností a smyslem pojmů. Správnost citace a užívání odkazů je také v zásadě výborná. Proporcionalita rozložení látky je dobrá, jen snad tok výkladu se mi jeví ne vždy jasně artikulovaný. V práci občas chybí čárky ve větách, v zásadě ale v nevelké míře. Podobně občas nepozorností přebývá či chybí velké písmeno u ne-názvu nebo názvu („Kopernikánský obrat“ na str. 3 a 6, „základy metafyziky mravů“ na str. 24); (malá) škoda. Ne úplně malý problém ale vidím v neodlišení názvů v textu uváděných knih alespoň kurzívou, ne-li typem písma či uvozovkami; text se tím stává méně přehledným. Podobně by alespoň někdy u pojmů prospělo užívání uvozovek. Někde, ale to zcela vzácně, jsem postrádal uvozovky u delšího sousloví převzatého z předlohy.

Str. 30 ve mně dostupném tištěném exempláři práce se odlišuje písmem (velikostí) od jiných stran.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Náročná práce je svědectvím velké vykonané myšlenkové práce autora (a) je ze strany kombinovaného studenta humanistiky, pracujícího ve zcela jiné profesi, než je filozofie, napsána obsahově velice dobře. Ve srovnání s jinými podobnými pracemi si zaslouží jedničku. Ve srovnání s nároky výslovně filozofických prací by jí bylo možno vytknout, že zůstává příliš v kompilativního výkladu problematiky, byť s kritickými motivy, možná objevenými v sekundární literatuře, možná, v hezčím případě, vlastními. Oceňuji využití poměrně mnoha zdrojů, které – i jejich kombinování – nejsou lehké. Veliká většina problematiky je převyprávěna vhodným, velmi pozorným a relativně samostatným výkladem. Ale někdy se u výkladu podle sekundárních zdrojů možná objevuje určitá poplatnost předloze – osobně mám ten dojem zejména na str. 30 a 31 při uvádění komentáře A. Wooda ke Kantově etickému myšlení. Tamtéž se stírá rozdíl mezi autorovým výkladem Kanta a mezi jeho kritikou; a případně právě stanoviskem atudenta; bylo by bývalo lepší jasně, explicitně vše oddělit. A ještě u

téhož místa postrádám vhodné uvedení A. Wooda jako autora – „Kantova komentátora“. V podobném smyslu i používání jiných sekundárních zdrojů není podle mne dostatečně odlišeno od práce s literaturou primární. Spolu s formálními drobnými nedostatky je tedy celek jinak výborné práce trochu a zbytečně poškozen drobnými „nedodělky“.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Otázky:

1. Nakolik v závěru práce běží o kritiku z předloh a nakolik vaše kritické postřehy ke Kantovi?

2. V jakém smyslu se mají „maximy vztahovat na sled přírodních událostí“? (upraveno z formulace na str. 23). Maximy se nevztahují na přírodu, je tu možná jen analogie „maxim“ a „zásad“. Podle mne tu čtenáře „zavádíte“, nebo nerozumím.

Další komentáře se týkají spíše drobností.

Namísto výtky musím spíše ocenit, že když si autor v Úvodu a v Závěru trochu „popustil oťže“ směrem k subjektivnímu vztahu ke Kantovu učení, udělal to jen tam a ne „uvnitř práce“. Neboť ta místa, včetně „nadbytečné“ (protože jinak nezhodnocené) asociace Kantovy příhody při četbě Rousseaua (str. 2), svědčí o jeho široce založeném a niterném vztahu k tématice; a nakonec vlastně spíše o jeho velké schopnosti kázně, jíž vlastní stat' práce podrobil.

Autor prakticky skoro v celém textu pracuje s Kantovými obtížnými pojmy a jazykem velice dobře. Jak jsem ale již uvedl, ojedinele mohl volit podle mého soudu vhodnější slovo (nevím ovšem, jestli ta, která podle mne nejlépe užil, nepřevzal z literatury). Např. na str. 4 bych u výkladu Huma namísto slova „akceptovat“ („věcnost a zákonitost toho, co nám zkušenost ukazuje“) upřednostnil slovo „myslet si“, popř. „předpokládat“, apod. „Apriornost času a prostoru“ není úplně nejlépe „ukázkou toho, jak je možná matematika jako věda“ (str. 6, kurzíva ale JM), i když lze formulaci rozumět. Myšlenka by ale, myslím, žádala spíše celou trochu jinou formulaci. Na str. 23 před citacemi by slovo „cituje“ bylo lépe nahrazeno jednoduše slovem „uvádí“. Na str. 25 ve druhém řádku místo „prakticky“ by lépe bylo „mravně“. Apod. ještě několikrát – (jen) drobnosti k doladění.

Někde by bylo pro lepší český smysl vhodné (podobně jako u samotného Kanta) rozdělení složené věty do dvou samostatných; a popř. i přehození věty také případně na str. 21, na konci druhého odstavce. Totéž na str. 36 ve třetím řádku druhého odstavce. Tamtéž výše je (nezasvěcenému čtenáři) nevysvětlen termín/kontextuální význam „mrtvolnosti univerzální monarchie“. Ale to vše není nijak zásadní.

Neobratnosti/nejasnosti pro čtenáře se autor dopustil (zase ojedinele) při „úsporném“ uvedení teze obsahující název uváděného díla – na str. 3 „Karel Jaspers interpretuje Kanta ve svém stejnojmenném spise“, na str. 36 „V úvaze o Domnělém počátku dějin...“

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Filozofická kvalita práce je v podmínkách studia humanistiky na hodnocení „výborně“, což bych osobně určitě upřednostnil před přísnějším „velmi dobře“.

Datum: 15.5.2015

Podpis